

Vergaderjaar 2010–2011

31 311

Zelfstandig ondernemerschap

Nr. 61

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 oktober 2010

Met deze brief stuur ik u de Financieringsmonitor MKB van 16 augustus 2010 en de Financieringsmonitor Grote Bedrijven van 30 augustus 2010, beide opgesteld door EIM.¹ In deze brief bericht ik u over de belangrijkste resultaten en conclusies van deze onderzoeken. De resultaten van het onderzoek vallen onder de verantwoordelijkheid van het EIM.

1. EIM financieringsmonitor Grote Bedrijven

De financieringsmonitor Grote Bedrijven is uitgevoerd in augustus dit jaar onder 500 bedrijven met 200 of meer werknemers. In eerdere metingen was de trend dat banken voor een groot deel hun financieringsvoorwaarden leken te hebben aangescherpt maar dat desalniettemin een groot deel (75%) van de financieringsaanvragen van grote bedrijven volledig werd gehonoreerd.

Deze keer is zichtbaar dat het aandeel van de grote bedrijven dat een of meerdere financieringsaanvragen heeft gedaan is gedaald van 21% naar 15%. Van alle bedrijven verwacht 16% behoefte te hebben aan financiering in het komende half jaar. Dit is minder dan de 19% in februari dit jaar. Van het merendeel van de bedrijven die naar financiering hebben gezocht, is 68% toegekend; een lichte stijging ten opzichte van de 66% uit februari dit jaar. Van de bedrijven die het komend half jaar behoefte aan financiering verwacht te hebben, denkt 78% ook daadwerkelijk financiering te krijgen; dit is een daling ten opzichte van de gemeten 88% in februari 2010.

2. EIM financieringsmonitor MKB

De EIM financieringsmonitor MKB doet verslag van de meest recente peiling, uitgevoerd in juli 2010 onder 1958 MKB-ers. Volgens de financieringsmonitor is de behoefte aan financiering van MKB bedrijven vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van de vorige meetperiode; 13% van de MKB bedrijven heeft in het afgelopen half jaar naar financiering gezocht tegen

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

14% van de eerdere meting in april. Bemoedigend is echter dat volgens het EIM ten aanzien van de financieringsbehoefte er een verschuiving is naar investeringen ten behoeve van aanschaf van bedrijfsmiddelen en innovatie, in plaats van herfinanciering.

Het aantal afgewezen of niet volledig toegewezen financieringsaanvragen bedroeg in juli 2010 45% en in april 2010 44%. Dit is substantieel meer dan bij het grootbedrijf. De in behandeling zijnde kredietaanvragen zijn toegenomen van 10% in april naar 22% in juli. Het aantal volledig toegewezen aanvragen is daarnaast gedaald van 46% naar 33%. Bovendien geeft 38% van de MKB ondernemers aan dat het eigen vermogen is geslonken (was 42%)

3. Samengevat

Op basis van het EIM-rapport kan worden geconcludeerd dat MKB'ers nog altijd meer moeite hebben hun kredietaanvraag goedgekeurd te krijgen dan het grootbedrijf. Het aantal kredietaanvragen bij zowel MKB-ers als grootbedrijven blijft laag en zal in de komende periode zelfs iets dalen. Opvallend is echter dat volgens het EIM ten aanzien van de financieringsbehoefte er een verschuiving is naar investeringen ten behoeve van aanschaf van bedrijfsmiddelen, investeringen en innovatie in plaats van herfinanciering. Daarnaast is het hoopgevend dat ondernemers aangeven te verwachten dat de acceptatiegraad van hun kredieten zal stijgen. Dit zijn tekenen van herstel in het vertrouwen van MKB ondernemers in de economie.

Het is wel zaak om deze lichtpunten te kunnen benutten. Het herstel van de economie mag niet beknot worden door een tekort aan financiering bij bedrijven.

Het is dus zaak dat de investeringen van het MKB plaats kunnen blijven vinden zodat het economisch herstel niet geremd wordt. Hierbij is de bijdrage van het garantie instrumentarium van mijn departement van belang. Het is voor het MKB dan ook zeer waardevol dat het kabinet recent heeft besloten het gehele garantie instrumentarium (BMKB, Groeifaciliteit en GO) te verlengen tot en met 2011. Banken lopen hierdoor minder risico bij een kredietaanvraag, waardoor ondernemers hun kredietaanvraag eerder geaccepteerd zullen zien.

De minister van Economische Zaken,
M. J. A. van der Hoeven